LEKCJA 1 Z 5 · „QUO VADIS" – CYKL LEKCJI

„Nad światem włada nie Nero — ale Bóg" – dwa światy w powieści historycznej

Lekcja 1 z 5. **Pytanie lekcji:** Kto naprawdę rządzi światem w „Quo vadis"? Podstawa przewiduje fragmenty powieści – wszystkie potrzebne fragmenty są wydrukowane na kartach pracy. Przed cyklem uczniowie czytają rozdziały wskazane przez nauczyciela (co najmniej 1–2, 24–25, 33, 47, 66, 70).

Przedmiot	Język polski
Klasa	klasa 8
Cykl	„Quo vadis" – cykl lekcji – lekcja 1 z 5
Temat lekcji	**„Nad światem włada nie Nero — ale Bóg" – dwa światy w powieści historycznej**
Czas	45 minut
Metody	rozmowa wprowadzająca (słowo „Quo vadis" na tablicy), praca z tekstem informacyjnym, sortowanie kartek z imionami bohaterów, głośne czytanie fragmentów, tabela porównawcza na tablicy, karteczka na wyjście
Formy pracy	praca z całą klasą, praca w parach, praca indywidualna
Środki dydaktyczne	karta pracy 1 (tekst informacyjny i fragmenty z rozdz. 1 i 2), kartki z imionami dziesięciu bohaterów (dodatek), tablica podzielona na kolumny „dwór Nerona" i „dom Plaucjuszów", audiobook z biblioteki Wolne Lektury (do wyboru)

Cel ogólny

Poznanie świata przedstawionego „Quo vadis" jako powieści historycznej i zestawienie dwóch światów: dworu Nerona i domu Plaucjuszów.

Cele operacyjne – uczeń po lekcji:

- Uczeń podaje czas i miejsce akcji powieści oraz nazywa jej odmianę (powieść historyczna).
- Uczeń odróżnia postacie historyczne od fikcyjnych i wyjaśnia, na czym polega fikcja w powieści historycznej.
- Uczeń porównuje na podstawie fragmentów świat Petroniusza i świat Pomponii, podając cytaty.
- Uczeń uzasadnia, jak rozumie słowa Pomponii „Nad światem włada nie Nero — ale Bóg".

Cele w języku ucznia

- Dowiesz się, gdzie i kiedy toczy się akcja powieści.
- Odróżnisz bohaterów, którzy naprawdę żyli, od wymyślonych przez pisarza.
- Porównasz dwa światy powieści i poprzesz porównanie cytatami.

Wymagania z podstawy programowej

- **I.1.10** – wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, kulturowy, społeczny
- **I.1.1** – rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka i dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju
- **I.1.2 (kl. IV–VI)** – rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach
- **I.1.1 (kl. IV–VI)** – omawia elementy świata przedstawionego, wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji
- **I.2.1** – wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego

Źródło: podstawa programowa z 2017 r. w brzmieniu z 2024 r. (Dz.U. 2024 poz. 996) – obowiązuje w klasach 5–8 w roku szkolnym 2026/2027.

Kryteria sukcesu

- Potrafię powiedzieć, gdzie i kiedy toczy się akcja „Quo vadis".
- Potrafię podać trzy postacie historyczne i trzy fikcyjne.
- Potrafię wskazać w tekście dwie cechy świata Petroniusza i dwie cechy świata Pomponii.
- Potrafię wyjaśnić słowa Pomponii własnymi słowami.

PIERWSZA ŁAWKA

Najważniejsze wydarzenia powieści – oś do całego cyklu

Rozdz.	Wydarzenie (według pełnego tekstu)
1–2	Petroniusz i jego siostrzeniec Winicjusz; Winicjusz poznał Ligię u Aulusa Plaucjusza, gdy wybił rękę pod miastem
4–10	Ligię zabierają na Palatyn; na uczcie u Nerona Ursus wynosi ją na rękach; potem napad na lektykę – Ligia znika
13–14	Winicjusz wynajmuje Greka Chilona; znak ryby zdradza, że Ligia jest chrześcijanką
20–25	Ostrianum (Piotr naucza); nieudane porwanie – Ursus dusi Krotona; chrześcijanie leczą Winicjusza; przebaczenie Chilonowi
33	Winicjusz u chrześcijan: „Oświećcie mnie!”
41–47	pożar Rzymu; Petroniusz przemawia do tłumu w imieniu cezara
48–50	Winicjusz zostaje ochrzczony przez Piotra w chacie kopacza; Tygellin podsuwa pomysł obwinienia chrześcijan; Chilo donosi
51–63	aresztowanie Ligii; igrzyska; w ogrodach Nerona Glaukus przebacza Chilonowi; Chilo ginie na krzyżu w amfiteatrze
66	arena: Ursus skręca kark turowi i ratuje Ligię; Nero daje znak łaski, bo boi się tłumu
70–71	„Quo vadis, Domine?” – Piotr wraca do Rzymu; wyrok na Piotra i Pawła
73–74, Epilog	Winicjusz i Ligia na Sycylii; śmierć Petroniusza w Cumae; Nero ginie poza Rzymem

PIERWSZA ŁAWKA

FRAGMENT Z ROZDZIAŁU 2 DO CZYTANIA Z PODZIAŁEM NA ROLE

Petroniusza uderzył ten spokój i uderzył go zwłaszcza w ludziach. W twarzy Pomponii, starego Aulusa, ich chłopca i Ligii — było coś, czego nie widywał w tych twarzach, które go co dzień, a raczej co noc otaczały: było jakieś światło, jakieś ukojenie i jakaś pogoda płynąca wprost z takiego życia, jakim tu wszyscy żyli. I z pewnym zdziwieniem pomyślał, że jednak mogła istnieć piękność i słodycz, których on, wiecznie goniący za pięknością i słodyczą, nie zaznał. Myśli tej nie umiał ukryć w sobie i zwróciwszy się do Pomponii rzekł:

— Rozważam w duszy, jak odmienny jest wasz świat od tego świata, którym włada nasz Nero.

Ona zaś podniosła swoją drobną twarz ku zorzy wieczornej i odrzekła z prostotą:

— Nad światem włada nie Nero — ale Bóg.

Nastała chwila milczenia. W pobliżu triclinium dały się słyszeć w alei kroki starego wodza, Winicjusza, Ligii i małego Aula — lecz nim nadeszli, Petroniusz spytał jeszcze:

— A więc ty wierzysz w bogi, Pomponio?

— Wierzę w Boga, który jest jeden, sprawiedliwy i wszechmocny — odpowiedziała żona Aula Plaucjusza.

Henryk Sienkiewicz, „Quo vadis", rozdział 2. Tekst: wolnelektury.pl (domena publiczna).

Przebieg lekcji

Czas	Faza	Co robi nauczyciel	Co robią uczniowie
0–5 min	Wejście: co znaczy tytuł?	• Zapisuje na tablicy QUO VADIS i pyta: „Z jakiego języka pochodzą te słowa? Co mogą znaczyć?". Nie podaje jeszcze tłumaczenia – zapowiada, że klasa odkryje je na ostatniej lekcji. • Podaje temat, cele i kryteria sukcesu. Zapisuje pytanie lekcji: „Kto naprawdę rządzi światem w „Quo vadis"?".	• Zgadują: „To po łacinie", „Może to imię albo nazwa miasta?". • Zapisują temat i pytanie lekcji w zeszycie.
5–14 min	Powieść historyczna: tekst informacyjny	• Poleca przeczytać po cichu tekst „Powieść o Rzymie Nerona" (zadanie 1 na karcie) i wykonać zadania 1.1–1.2. • Pyta: „Co w tej powieści jest prawdą historyczną, a co wymyślił pisarz?". Zapisuje na tablicy: prawda – Rzym, Nero, pożar 64 r., prześladowania; fikcja – losy Winicjusza i Ligii.	• Czytają tekst i rozwiązują zadania 1.1–1.2. • Odpowiadają, np.: „Nero i pożar Rzymu są prawdziwe, a Winicjusza i Ligię wymyślił Sienkiewicz". • Jedna osoba dopisuje na tablicy rok pożaru i nazwę miasta.
14–20 min	Kto żył naprawdę? Sortowanie postaci	• Rozdaje parom kartki z imionami dziesięciu bohaterów (dodatek). Poleca ułożyć je w dwie grupy: „żył naprawdę" i „wymyślony". • Sprawdza z klasą. Zwraca uwagę na pułapkę z egzaminu ósmoklasisty 2020: Petroniusz i Nero to postacie historyczne.	• W parach układają kartki w dwie grupy i uzasadniają wybory. • Poprawiają błędy, np. przenoszą Petroniusza do postaci historycznych.
20–30 min	Świat Petroniusza (rozdz. 1)	• Czyta na głos pierwszy akapit powieści. Pyta: „Jak żyje Petroniusz? Co robi rano, po co mu niewolnicy?".	• Słuchają i podkreślają słowa, które mówią o stylu życia Petroniusza (uczta u Nerona,

		• Objaśnia: *arbiter elegantiarum* – po łacinie „sędzia wytworności”, znawca dobrego smaku na dworze Nerona. • Poleca wykonać zadania 2.1–2.2 na karcie.	kąpiel, niewolnicy). • Przykładowa odpowiedź: „Petroniusz żyje w luksusie, bawi się do rana, a rano niewolnicy masują go w kąpieli”. • Wykonują zadania 2.1–2.2.
30–40 min	Świat Pomponii (rozdz. 2) i tabela na tablicy	• Prosi trzy osoby o czytanie fragmentu z podziałem na role: narrator, Petroniusz, Pomponia. • Pyta: „Co zdziwiło Petroniusza w twarzach domowników Aulusa? Czego on, znawca piękna, nie zaznał?”. • Uzupełnia z klasą tabelę: dwór Nerona – uczty do rana, władza cezara, piękno dla przyjemności; dom Plaucjuszów – spokój, „światło”, „ukojenie”, wiara w jednego Boga.	• Czytają fragment z podziałem na role. • Wskazują cytaty: „było jakieś światło, jakieś ukojenie i jakaś pogoda”. • Wykonują zadania 3.1–3.2 w parach i dopisują cytaty do tabeli.
40–45 min	Podsumowanie: karteczka na wyjście	• Wraca do pytania lekcji. Rozdaje karteczki: „Jak rozumiesz słowa Pomponii? Napisz jedno zdanie”. • Prosi o samoocenę według kryteriów sukcesu.	• Piszą jedno zdanie, np.: „Pomponia uważa, że cesarz nie jest najważniejszy, bo nad wszystkimi stoi Bóg”. • Oddają karteczki i pokazują kciukiem, które kryteria spełnili.

Typowe trudności uczniów

- Uczniowie sądzą, że powieść historyczna opisuje wyłącznie prawdziwe zdarzenia. Reakcja: zestaw na tablicy tło historyczne (pożar, Nero) z losami wymyślonych bohaterów (Winicjusz, Ligia).
- Uczniowie uważają Petroniusza za postać fikcyjną, a Winicjusza za historyczną. Reakcja: sortowanie kartek i tabela postaci z dodatku.
- Łacińskie i greckie wyrazy (elaeothesium, triclinium) zniechęcają do czytania. Reakcja: objaśnij je przed czytaniem, zapisz na tablicy.

Ewaluacja lekcji

- Karteczki na wyjście: ilu uczniów wyjaśniło słowa Pomponii trafnie i własnymi słowami.
- Sortowanie postaci: czy wszystkie pary poprawnie umieściły Petroniusza i Nerona?
- Samoocena według kryteriów sukcesu – od tego zależy, jak długo powtarzać tło na lekcji 2.

Karta pracy do lekcji 1

„Nad światem włada nie Nero — ale Bóg” – dwa światy w powieści historycznej

17 pkt
RAZEM

Imię i nazwisko ..... Data ..... Wynik: ..... / 17 pkt

Pamiętaj: Pomponia: „Nad światem włada nie Nero — ale Bóg.” – dwa światy powieści

1 Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

___ / 5 pkt

Powieść o Rzymie Nerona

Henryk Sienkiewicz drukował „Quo vadis” w odcinkach w gazetach od marca 1895 r. do lutego 1896 r. Wydanie książkowe ukazało się w 1896 r. W 1905 r. pisarz otrzymał Nagrodę Nobla w dziedzinie literatury.

Akcja toczy się w Rzymie za panowania cesarza Nerona, w latach 60. naszej ery. Ważnym wydarzeniem jest wielki pożar Rzymu. Historycy datują go na lipiec 64 r. n.e. Po pożarze zaczęły się prześladowania chrześcijan.

To powieść historyczna. Obok postaci wymyślonych przez pisarza występują w niej ludzie, którzy naprawdę żyli: cesarz Nero, jego żona Poppea, prefekt Tygellin, Petroniusz, filozof Seneka, apostołowie Piotr i Paweł, Aulus Plaucjusz i Pomponia Grecyna. Fikcyjni są natomiast Marek Winicjusz, Ligia, Ursus, Chilon, Glaukus i Eunice.

Tekst własny przygotowany do cyklu

1.1 Na podstawie tekstu oceń prawdziwość stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

___ / 4 pkt

1. Akcja powieści toczy się w Rzymie za panowania Nerona.	P	F
2. Petroniusz jest postacią wymyśloną przez Sienkiewicza.	P	F
3. Powieść ukazała się najpierw w odcinkach w gazetach.	P	F
4. Ligia i Winicjusz to postacie historyczne.	P	F

1.2 Kiedy według historyków wybuchł wielki pożar Rzymu?

___ / 1 pkt

A. w marcu 1895 r.
B. w lipcu 64 r. n.e.
C. w lutym 1896 r.
D. w lipcu 1905 r.

2 **Przeczytaj fragment utworu i wykonaj zadania.** ___ / 3 pkt

Henryk Sienkiewicz, „Quo vadis" – początek powieści (rozdział 1)

Petroniusz obudził się zaledwie koło południa i jak zwykle, zmęczony bardzo. Poprzedniego dnia był na uczcie u Nerona, która przeciągnęła się do późna w noc. Od pewnego czasu zdrowie jego zaczęło się psuć. Sam mówił, że rankami budzi się jakby zdrętwiały i bez możności zebrania myśli. Ale poranna kąpiel i staranne wygniatanie ciała przez wprawionych do tego niewolników przyśpieszało stopniowo obieg jego leniwej krwi, rozbudzało go, cuciło, wracało mu siły, tak że z elaeothesium, to jest z ostatniego kąpielowego przedziału, wychodził jeszcze jakby wskrzeszony, z oczami błyszczącymi dowcipem i wesołością, odmłodzon, pełen życia, wykwintny, tak niedościgniony, że sam Otho nie mógł się z nim porównać, i prawdziwy, jak go nazywano: arbiter elegantiarum.

Henryk Sienkiewicz, „Quo vadis", rozdział 1. Tekst: wolnelektury.pl (domena publiczna). Objaśnienia: elaeothesium – część łaźni; Otho – rzymski arystokrata znany z wytworności

2.1 **Co znaczy określenie „arbiter elegantiarum"?** ___ / 1 pkt

A. dowódca straży cesarza
B. lekarz rzymskich patrycjuszy
C. znawca i sędzia dobrego smaku
D. nauczyciel greckiej filozofii

2.2 **Wypisz z fragmentu dwie informacje o stylu życia Petroniusza.** ___ / 2 pkt

3 **Przeczytaj fragment utworu i wykonaj zadania.** ___ / 3 pkt

Henryk Sienkiewicz, „Quo vadis" – rozdział 2

Petroniusza uderzył ten spokój i uderzył go zwłaszcza w ludziach. W twarzy Pomponii, starego Aulusa, ich chłopca i Ligii — było coś, czego nie widywał w tych twarzach, które go co dzień, a raczej co noc otaczały: było jakieś światło, jakieś ukojenie i jakaś pogoda płynąca wprost z takiego życia, jakim tu wszyscy żyli. I z pewnym zdziwieniem pomyślał, że jednak mogła istnieć piękność i słodycz, których on, wiecznie goniący za pięknością i słodyczą, nie zaznał. Myśli tej nie umiał ukryć w sobie i zwróciwszy się do Pomponii rzekł:

— Rozważam w duszy, jak odmienny jest wasz świat od tego świata, którym włada nasz Nero.

Ona zaś podniosła swoją drobną twarz ku zorzy wieczornej i odrzekła z prostotą:

— Nad światem włada nie Nero — ale Bóg.

Nastała chwila milczenia. W pobliżu triclinium dały się słyszeć w alei kroki starego wodza, Winicjusza, Ligii i małego Aula — lecz nim nadeszli, Petroniusz spytał jeszcze:

— A więc ty wierzysz w bogi, Pomponio?

— Wierzę w Boga, który jest jeden, sprawiedliwy i wszechmocny — odpowiedziała żona Aula Plaucjusza.

Henryk Sienkiewicz, „Quo vadis", rozdział 2. Tekst: wolnelektury.pl (domena publiczna). Objaśnienia: triclinium – jadalnia; Aulus – Aulus Plaucjusz, opiekun Ligii; Pomponia – jego żona

LEKCJA 2 Z 5 · „QUO VADIS" – CYKL LEKCJI

„Obiecuję wam panem et circenses" – Petroniusz wobec tłumu w płonącym Rzymie

Lekcja 2 z 5. **Pytanie lekcji:** Jak jedno przemówienie może uspokoić rozwścieczony tłum? Fragment z rozdziału 47 pojawił się na egzaminie ósmoklasisty w 2020 r., więc warto go dobrze poznać. Zadania na karcie są nowe.

Przedmiot	Język polski
Klasa	klasa 8
Cykl	„Quo vadis" – cykl lekcji – lekcja 2 z 5
Temat lekcji	**„Obiecuję wam panem et circenses" – Petroniusz wobec tłumu w płonącym Rzymie**
Czas	45 minut
Metody	krótki wykład z opowiadaniem (sytuacja przed sceną), głośne czytanie z podziałem na role, mapa cech bohatera, praca w parach z kartą pracy, rozmowa kierowana, karteczka na wyjście
Formy pracy	praca z całą klasą, praca w parach, praca indywidualna
Środki dydaktyczne	karta pracy 2 (fragment z rozdz. 47), streszczenie sytuacji przed sceną (dodatek), obraz Henryka Siemiradzkiego „Pochodnie Nerona" – tylko opis i link (dodatek), tablica z mapą cech Petroniusza

Cel ogólny

Charakterystyka Petroniusza na podstawie sceny z rozdziału 47 i rozpoznanie, czym przemawiający zdobywa tłum.

Cele operacyjne – uczeń po lekcji:

- Uczeń wymienia obietnice, które Petroniusz składa ludowi w imieniu cezara.
- Uczeń wyjaśnia znaczenie zwrotu „panem et circenses” i jego rolę w scenie.
- Uczeń określa cechy Petroniusza i potwierdza je cytatami z fragmentu.
- Uczeń ocenia, czy Petroniusz szanuje lud, i rozpoznaje ironię w jego słowach.

Cele w języku ucznia

- Dowiesz się, co Petroniusz obiecuje ludowi w płonącym Rzymie.
- Nazwiesz cechy Petroniusza i poprzesz je cytatami.
- Rozpoznasz ironię w słowach bohatera.

Wymagania z podstawy programowej

- **I.1.9 (kl. IV–VI)** – charakteryzuje podmiot liryczny, narratora i bohaterów w czytanych utworach
- **I.1.6** – zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach
- **III.1.1** – funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę
- **III.1.8** – rozpoznaje manipulację językową i przeciwstawia jej zasady etyki wypowiedzi
- **I.1.10** – wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, kulturowy, społeczny

Źródło: podstawa programowa z 2017 r. w brzmieniu z 2024 r. (Dz.U. 2024 poz. 996) – obowiązuje w klasach 5–8 w roku szkolnym 2026/2027.

Kryteria sukcesu

- Potrafię wymienić trzy obietnice Petroniusza.
- Potrafię wyjaśnić, co znaczy „panem et circenses”.
- Potrafię podać dwie cechy Petroniusza i poprzeć je cytatami.
- Potrafię wskazać ironię w słowach Petroniusza.

PIERWSZA ŁAWKA

Karta pracy do lekcji 2

„Obiecuję wam panem et circenses” – Petroniusz wobec tłumu w płonącym Rzymie

11 pkt
RAZEM

Imię i nazwisko ..... Data ..... Wynik: ..... / 11 pkt

Pamiętaj: Po pożarze do tłumu przemawia Petroniusz: obiecuje „panem et circenses”

1 Przeczytaj fragment utworu i wykonaj zadania.

___ / 6 pkt

Henryk Sienkiewicz, „Quo vadis” – rozdział 47 (Petroniusz przemawia do tłumu)

I w miarę jak powtarzano to imię, twarze naokół stawały się mniej groźne, a wrzaski mniej wściekłe, albowiem ów wykwintny patrycjusz, jakkolwiek nigdy nie zabiegał o łaski ludu, był jednak jego ulubieńcem. Uchodził za człowieka ludzkiego i hojnego […].

On zaś, zdjąwszy z siebie swą białą, obramowaną szkarłatnym szlakiem togę, podniósł ją w górę i począł nią wywijać nad głową na znak, że chce przemówić.

— Milczeć! Milczeć! — wołano ze wszystkich stron.

Po chwili uciszyło się istotnie. Wówczas wyprostował się na koniu i począł mówić donośnym, spokojnym głosem:

— Obywatele! Niech ci, którzy mnie usłyszą, powtórzą słowa moje tym, którzy stoją dalej, wszyscy zaś niechaj się zachowują jak ludzie, nie jak zwierzęta w arenach.

— Słuchamy! Słuchamy!…

— Zatem słuchajcie. Miasto zostanie odbudowane. Ogrody Lukulla, Mecenasa, Cezara i Agrypiny będą dla was otwarte! Od jutra rozpocznie się rozdawnictwo zboża, wina i oliwy, tak aby każdy mógł napełnić brzuch aż do gardła! Potem cezar wyprawi wam igrzyska, jakich świat nie widział dotąd, przy których czekają was uczty i dary. Bogatsi będziecie po pożarze jak przed pożarem!

Odpowiedział mu pomruk, który rozchodził się tak od środka na wszystkie strony, jak rozchodzą się fale na wodzie, w którą rzucił ktoś kamień: to bliżsi powtarzali dalszym jego słowa. Potem tu i ówdzie ozwały się okrzyki gniewne lub potakujące, które zmieniły się wreszcie w jeden powszechny, olbrzymi wrzask:

— Panem et circenses!…

Petroniusz owinął się w togę i przez czas jakiś słuchał nieruchomy, podobny w swej białej odzieży do marmurowego posągu. […] I wreszcie, nakazawszy znów wzniesioną ręką milczenie, zawołał:

— Obiecuję wam panem et circenses, a teraz wydajcie okrzyk na cześć cezara, który was karmi, odziewa, po czym idź spać, hołoto, albowiem niedługo świtać zacznie.

Henryk Sienkiewicz, „Quo vadis”, rozdział 47. Tekst: wolnelektury.pl (domena publiczna). Objaśnienia: panem et circenses – (łac.) chleba i igrzysk; hołota – pogardliwie: tłum, motłoch

Wzorcowy akapit rozprawki do analizy

Temat: Czy przebaczenie świadczy o sile człowieka?

Teza: Przebaczenie świadczy o sile człowieka, ponieważ wymaga pokonania własnego gniewu.

Akapit: Przebaczyć krzywdę jest trudniej niż się zemścić. Dowodzi tego postawa Glaukusa z „Quo vadis" Henryka Sienkiewicza. Chilon zaprzedał go kiedyś rozbójnikom i zgubił jego rodzinę. Gdy po latach Glaukus rozpoznaje zdrajcę, mógłby się zemścić, tym bardziej że Winicjusz każe Chilona zakopać w ogrodzie. Glaukus jednak mówi: „Cefasie, niech ci tak Bóg odpuści krzywdy moje, jako ja ci je w imię Chrystusa odpuszczam". Nawet Winicjusz, rzymski żołnierz, nie potrafi tego zrozumieć. To pokazuje, że przebaczenie nie jest słabością, ale zwycięstwem nad samym sobą.

Do rozmowy: Gdzie jest argument? Gdzie przykład? Które zdanie łączy przykład z tezą? Co by się zmieniło, gdyby autor napisał tylko: „Glaukus był dobry i przebaczył"?

KRYTERIA AKAPITU (DO WYPISANIA NA TABLICY)

- Zaczynam od argumentu, czyli zdania ogólnego, które wspiera tezę.
- Podaję przykład z „Quo vadis": konkretne zdarzenie z imieniem bohatera albo krótki cytat.
- Nie streszczam całej powieści – wybieram jedną scenę.
- Kończę zdaniem, które łączy przykład z tezą („To pokazuje, że…").
- Sprawdzam fakty: kto co zrobił i w której scenie.

OSTATNIE ZDANIE POWIEŚCI (EPILOG)

„Wedle zaś dawnej bramy Kapeńskiej wznosi się dzisiaj maleńka kapliczka z zatartym nieco napisem: „Quo vadis, Domine?""

Henryk Sienkiewicz, „Quo vadis", Epilog. Tekst: wolnelektury.pl (domena publiczna).

Przebieg lekcji

Czas	Faza	Co robi nauczyciel	Co robią uczniowie
0–5 min	Wejście: wracamy do tytułu	• Przypomina zagadkę z lekcji 1: „Co znaczy QUO VADIS?". Mówi, że dziś klasa przeczyta scenę, z której pochodzi tytuł. • Podaje temat, cele i kryteria. Pytanie lekcji: „Kiedy warto zawrócić z drogi?".	• Przypominają swoje przypuszczenia z lekcji 1. • Zapisują temat i pytanie lekcji.

Sprawdzian – grupa A

„Quo vadis” – cykl lekcji · czas: 45 minut

22 pkt
RAZEM

Imię i nazwisko ..... Data ..... Wynik: ..... / 22 pkt

Sprawdzian w formule zbliżonej do egzaminu ósmoklasisty. Czas: 45 minut. W zadaniach zamkniętych otocz kółkiem literę poprawnej odpowiedzi – poprawna jest zawsze **jedna**. Odpowiedzi do zadań otwartych zapisz w wyznaczonych miejscach.

1 Przeczytaj fragment utworu i wykonaj zadania.

___ / 6 pkt

Henryk Sienkiewicz, „Quo vadis” – rozdział 25

Ale zemsta za krzywdy osobiste wydawała się Winicjuszowi, tak jak i wszystkim, słuszną i usprawiedliwioną. […] Jedna była tylko na te wszystkie pytania odpowiedź. Oto oni nie zabijali przez jakąś dobroć tak wielką, że podobnej nie było dotąd na świecie, i przez miłość do ludzi bezgraniczną, która nakazywała zapominać o sobie, o swoich krzywdach, o swoim szczęściu i swej niedoli — i żyć dla innych. […] Toteż w tym, co o chrześcijanach w tej chwili myślał, obok największego zdumienia była i litość, i jakby cień pogardy. Wydało mu się, że to są owce, które muszą prędzej czy później być zjedzone przez wilki, jego zaś rzymska natura nie była zdolną zdobyć się na uznanie dla tych, którzy pozwalają się zjadać.

[…] Lecz gdy Ligia podała mu znów po chwili napój chłodzący, zatrzymał na chwilę jej rękę i spytał:

— To i ty mi przebaczyłaś?

— My chrześcijanie. Nam nie wolno chować w sercu gniewu.

— Ligio — rzekł wówczas — kimkolwiek jest twój Bóg, uczczę Go stuwołem dlatego tylko, że jest twoim.

Ona zaś rzekła:

— Uczcisz Go w sercu, gdy Go pokochasz.

Henryk Sienkiewicz, „Quo vadis”, rozdział 25. Tekst: wolnelektury.pl (domena publiczna). Objaśnienia: stuwół – ofiara ze stu wołów; pogarda – lekceważenie

1.1 Na podstawie przytoczonego fragmentu oceń prawdziwość stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

___ / 3 pkt

1. Winicjusz uważa zemstę za krzywdy za słuszną.	P	F
2. Winicjusz od razu podziwia chrześcijan i chce się ochrzcić.	P	F
3. Ligia mówi, że chrześcijanom nie wolno chować w sercu gniewu.	P	F

1.2 Do czego Winicjusz porównuje chrześcijan w tym fragmencie?

___ / 1 pkt

A. do owiec **B.** do orłów **C.** do lwów **D.** do wilków

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

„Quo vadis” – cykl 5 lekcji: scenariusze, karty pracy, sprawdzian, powtórka, klasa 8

Podgląd pokazał 12 z 54 stron. Pełna wersja: 54 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- plan cyklu i wskazówki dla nauczyciela: jak przygotować i przeprowadzić lekcje oraz jak oceniać
- Lekcja 1 (45 min): „Nad światem włada nie Nero — ale Bóg” – dwa światy w powieści historycznej – pełny scenariusz (cele, wymagania z podstawy programowej, kryteria sukcesu, przebie
- Lekcja 2 (45 min): „Obiecuję wam panem et circenses” – Petroniusz wobec tłumu w płonącym Rzymie – pełny scenariusz (cele, wymagania z podstawy programowej, kryteria sukcesu, przebi
- Lekcja 3 (45 min): „Nam nie wolno chować w sercu gniewu” (rozdz. 25) – Chilon, Glaukus i siła przebaczenia – pełny scenariusz (cele, wymagania z podstawy programowej, kryteria sukc
- Lekcja 4 (45 min): „Sam siebie nie poznaję” – przemiana Marka Winicjusza – pełny scenariusz (cele, wymagania z podstawy programowej, kryteria sukcesu, przebieg minuta po minucie) i
- Lekcja 5 (45 min): „Quo vadis, Domine?” – scena tytułowa i rozprawka z przykładem z powieści – pełny scenariusz (cele, wymagania z podstawy programowej, kryteria sukcesu, przebieg
- sprawdzian w dwóch grupach (A i B, po 22 pkt) oraz klucz odpowiedzi i zasady oceniania do wszystkich kart.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/cykl-lekcji-jezyk-polski-quo-vadis-klasa-8